І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 192. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 20-го ЖОВТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 20, 1967 No. 192. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Четвер, 19 жовтня, 1967

В АМЕРИЦІ

РОБІТНИКИ ФАБРИК ФОРДА СТРАЙКУЮТЬ уже шість тижнів. Перервані востаннє переговори між провідом унії і керівництвом фабрик відновлено у вівторок цього тижня, але покищо немає ближчих даних про їхній вислід. Кажуть, що страйк має незабаром закінчитися. Страйк у фабриках Форда вплинув видатно на зменшення особистих і корпораційних прибутків у ЗДА у вересні 1967 року.

ЗАЛІЗНИЧІ РОБІТНИКИ У ЗДА ОДЕРЖУВАТИМУТЬ, ПОЧИНАЮЧИ ВІД 17 ЖОВТНЯ Ц.Р., заробітну платню збільшену на 28 центів за годину. Усіх залізничих робітників нараховують 137 000. Їхня заробітна платня буде збільшена на 6 процентів і то також за минулі місяці, від 1 січня 1967 р. Від 1 липня 1968 їхня платня буде збільшена на дальших 5 процентів.

ВЕСІЛЛЯ СТАРШОЇ ДОНЬКИ ПРЕЗ. ДЖАНСОНА ЛИНДИ, яка виходить заміж за капітана морської піхоти Чарлза Робба, відбудеться в суботу 9 грудня ц.р. о 4-ій годині по полудні. Весільна церемонія і прийняття будуть відбуватися у Східній залі Білого Дому. Гостей буде 500 осіб. В лютому чоловік Линди виїде до В'єтнаму продовжувати там свою військову службу.

У ПИТСБУРГУ, ЦЕНТРІ СТАЛЕВОГО ПРОМИСЛУ, ВІД 7-ОХ ТИЖНІВ ІСНУЄ СТРАЙК ВІЗНИКІВ СТАЛЕВИХ ЛОМІВ. Тепер за посередництво між страйкарями і вантажними компаніями й робітничими спілками заявилась окрема комісія, призначена сімома губернаторами. В її імені виступає екзекутивний секретар пенсильвенійського губернатора Раймонда Шейфера, Джозеф Ф. Келлі.

НА ВОДАХ АЛЯСКИ СТАЛАСЯ КАТАСТРОФА, коли американський вантажний корабель „Пановшнвн Фейт" (Всеокеанська Доля) раптово затонув серед шторму за 870 миль на південний захід від острова Кодяку. Заалярмована радіоповідомленням з потопаючого корабля прибережна сторожа вислала на місце катастрофи гелікоптер, який скинув рятункові гумові човни: в одному знайдено 5 живих моряків, один знайдено без осіб, за одним ще йдуть розшуки. Знайдено 13 мертвих моряків, а ще всіх було на кораблі 40 моряків, то доля 22-ох ще не відома.

ВБИВНИК ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНА Ф. КЕННЕДІ, ЛІ ГАРВЕЙ ОСВАЛД, БУВ ЗА СВОЄЮ ПСИХІКОЮ НЕЗДІБНИЙ брати участь у будь-якій змові — доказує д-р Дейвід Абрагамзен, психоаналітик, керівник Центру студій над насильними актами в Брандейс-Університеті. Він твердить, що Лі Гарвей Освалд був типовим „самітником", який мав комплекс жалю, претензій і ненависти до окруження внаслідку того, що народився після смерти свого батька, мав дуже погане дитинство і перерізні життьові невдачі.

У СВІТІ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КОМПАРТІЇ ЧСР РОЗІСЛАВ ТАЄМНИЙ ОБІЖНИК всім своїм підвладним клітинам з наказом посилити протирелігійну боротьбу. Чеська компартія звертає увагу на впливи Церкви серед інтелектуалів, професіоналів і навіть деяких комуністів і наказує боротися проти цього. Амбасада ЧСР у Вашингтоні заявила, що нічого їй не відомо про такий документ і що він певне — фальсифікат, але західня преса наводить докази на войовничий антирелігійний напрямок компартії в Чехословаччині.

НА ТРЕТЬОМУ СВІТОВОМУ КОНГРЕСІ СВІТСЬКИХ КАТОЛИКІВ (МІЖНАРОДНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ МУЖЧИН КАТОЛИКІВ) У РИМІ ГОЛОВИ ДЕЛЕГАЦІЇ ПРИЙНЯЛИ резолюцію, яка в обережній формі поручає проводові Церкви „зосередитись на основних моральних і духових вартостях" та не поручати „ніяких наукових ані технічних розв'язок, як осягнути відповідальне батьківство". У тій резолюції поважна більшість того конгресу заявилась за злагіднення становища Церкви супроти контролі народин.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР В ОН АРТУР ГОЛДБЕРҐ, СОВЄТСЬКИЙ ВІЦЕ-МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВАСИЛІЙ КУЗНЄЦОВ І ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН У ТАНТ ВІДБУЛИ НАРАДУ у справі Середнього Сходу. Голдберґ нараджувався також з представниками Ізраїлю і Йорданії в ОН. Всі ці наради мають на цілі знайти компромісову формулу резолюції, яку прийняла б Рада Безпеки ОН в справі ізраїльсько-арабського конфлікту. Але ізраїльський уряд знову прийняв постанову, що ніяке посередництво не заступить безпосередніх переговорів Ізраїлю й арабських держав.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВІЛЛІ БРАНДТ БУВ ОДИН ДЕНЬ У ПАРИЖІ на кількагодинній конференції з французьким міністром закордонних справ Морісом Кув де Мюрвілем. Головна тема нарад — старання Британії стати членом Европейської Економічної Спільноти, — Німеччина є „за", а Франція „проти". Французький міністер намагався, теж — пишуть газети — переконати речника Західньої Німеччини, щоб вона повинна визнати німецько-польський кордон на Одрі-Нісі. Брандт мав відповісти, що ще не настав час для такого акту.

ГОЛОВА СОВЄТСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ МАРШАЛ МАТВЕЙ ЗАХАРОВ ЗАКІНЧИВ У ПАРИЖІ СВОЇ 10-ТИДЕННІ ВІДВІДИНИ. Він буцім-то договорився з французьким урядом та керівними французькими військовими колами щодо „куртуазійних" відвідин совєтських воєнних кораблів у французьких портах у відповідь на такі відвідини французьких кораблів в портах СССР.

У МАДРИДІ СУДЯТЬ КНЯЖНУ ЛУІЗУ-ІЗАБЕЛЮ МЕДІНА-СІДОНІЮ за порушення закону, що забороняє публічні демонстрації проти союзників Еспанії. Названа княжна, яка має ще кілька дальших титулів і належить до найстарших еспанських аристократичних родин, зорганізувала — ударемнений властями — похід селян і рибалок з надморської смуги, де в минулому році впали випадково чотири атомові бомби внаслідку зудару американських літаків. Бомби не вибухли, а одна з них впала взагалі у глибоку воду, — але крізь щілини в бомбах ділала радіяція, що знищила багато худоби й збору. Пошкодовані не були вдоволені відшкодуванням, що його сплатили ЗДА: 613.000 дол., і та княжна старалася зорганізувати демонстраційний похід під американську амбасаду у Мадриді — ЗДА дали додаткове вікшодування на 1,073.000 долярів.

Створено Крайовий Комітет для відзначення 25-річчя Єпископства Митрополита Амврозія

Як подала інформаційна служба в „Бюлетені", у Філядельфії вже створено Крайовий Комітет для урочистого відзначення 25-річчя поставлення в Єпископи Впреосв. Митрополита Кир Амврозія Сенишина. Почесний Протекторат перебрали Владика Стемфорду, Кир Йосиф, і Владика Єпархії св. Миколая Кир Ярослав; очолив Крайовий Комітет президент УККА та голова Крайового Комітету Тижня Поневолених націй проф. д-р Лев Добрянський з Вашингтону. Урочисті ювілейні відзначення відбудуться 3 грудня 1967 року. Вони розпочнуться Архиєрейською Божественною Літургією в Соборі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Підготовою до урочистостей зайнявся Виконавчий Комітет, яким керує д-р Еміль Гарасим та до якого належать: Впр. о. Мирослав Харина — заст. голови; Впр. о. Михайло Федорович — секретар; Впр. о. Ярослав Данильчук — касир; проф. д-р Роман Смаль-Стоцький і д-р Володимир Душник — члени. Участь у ченстві в Крайовому Комітеті зголосили понад 60 організацій і товариств. Митрополит Кир Амврозій Сенишин перебуває тепер у Римі, беручи участь у нарадах Синоду Єпископів.

ВПреосв. Амврозій Сенишин, Митрополит Української Католицької Церкви в ЗДА

Палата вимагає зменшення державних видатків на понад 5 більйонів

Вашингтон. — Палата Репрезентантів схвалила в середу, 18-го жовтня, більшістю 238 голосів проти 164 вимогу, щоб Уряд зменшив видатки в бюджетовому році на 5 до 7 більйонів долярів. Проте, навіть між самими конгресменами висловлюється сумнів, чи цю саму вимогу потвердить Сенат. Вимога відноситься головно до зменшення адміністраційно-внутрішніх видатків з багатьома вимками. Зокрема ці ощадності не відносилися б до соціяльного забезпечення чи медичної опіки, військових платень чи видатків, зв'язаних з війною. Також в інших ділянках ця вимога, якщо була б потверджена Сенатом, означала б тільки вдержання видатків на дотеперішньому рівні, всупереч пропозиціям уряду, щоб їх збільшити. За зменшення видатків голосувало 171 республіканців і 67 демократів, а проти цього 155 демократів і 9 республіканців.

Республіканські губернатори не забирають голосу в справі В'єтнаму

Ню Йорк. — Республіканські губернатори, які тепер разом з губернаторами-демократами відбувають одноденну конференцію на кораблі „Індепенденс", відкинули пропозицію своїх демократичних колег, щоб спільно схвалити резолюцію з підтримкою для політики Уряду у В'єтнамі. В цій справі республіканські губернатори склали заяву, в якій сказано, що політика теперішнього уряду щодо В'єтнаму буде напевно однією з головних проблем під час виборчої кампанії в наступному, 1968-му році і тому вони вважають, що вони не зробили б доброї прислуги ні країні, ані своїй партії та її кандидатові на президента, якщо б уже тепер забрали в цій справі голос. Губернатор Ню Джерзі Ричард Гюз, висловлюючи опінію демократичних губернаторів заявив, що становище республіканських губернаторів подиктоване виборами, а не інтересами країни. На попередній подібній конференції 15 місяців тому республіканські з демократичними губернаторами спільно схвалили резолюцію з рішучою підтримкою оборонних зусиль теперішнього демократичного уряду у В'єтнамі. Найбільшим противником подібної ухвали тепер був мішіґенський губернатор Ромні, якого вважається за одного з головних республіканських кандидатів на президента та який заявив, що демократичні губернатори хотіли б такою резолюцією „вибілити погане ведення президентом війни у В'єтнамі".

У Медісоні й Овкленді продовжувались антивоєнні демонстрації

Антивоєнні демонстрації, що їх плянували противники війни у В'єтнамі на найширшу крайову скалю цього тижня, проголосивши його „тижнем припинення рекрутації", продовжувались в середу, 18-го жовтня, ще в двох містах, у Медісоні у Висконсин та в Овкленді в Каліфорнії. В обидвох випадках найактивнішу ролю в демонстраціях грали студенти місцевих високих шкіл і в обидвох містах прийшло до інтервенції поліції, як демонстранти намагалися заступити дорогу рекрутам, що зголошувалися до військової служби в місцевих рекрутаційних бюрах. Поліція вжила сльозних газів та палиць, щоб усунути демонстрантів. Заарештувавши кільканадцять осіб за спротив.

Два американські лікарі дістали нагороду Нобля

Стокгольм. — Два американські і один шведський лікарі-біологи дістали нагороду Нобеля за заслуги в дослідах, що їх вони проводили над процесами, які відбуваються в мозку, що собі усвідомлює зорове враження. Нагородженими стали 63-річний Гальдан Кеффер Гартлайн, професор біофізики в Рокефелерському університеті в Ню Йорку, 60-річний Джордж Волд, професор біології в Гарвардському університеті і 66-річний швед Раґнар Граніт, голова дослідного відділу в Нобельському Інституті Неврофізики в Стокгольмі. Всі три дістали нагороду Нобеля з ділянки медичної фізіології. Вони поділяться грошовою нагородою у сумі коло 61.700 дол.

Прем'єр Сінгапуру перестерігає проти відкликання війська ЗДА з В'єтнаму

Вашингтон. — В Америці перебуває тепер прем'єр Сінгапуру, 44-річний китаєць Лі Куан Ю, який був в середу 18-го ц. м. на нараді у президента Джансона в Білому Домі та розмовляв з членами сенатської і конгресової Комісій закордонних справ. Прем'єр тієї маленької, але стратегічно надзвичайно важливої держави з уваги на її географічне положення, колишньої британської колонії, перестерігав проти передчасного відкликування американських військ з В'єтнаму та поручав доказати в'єтнамським комуністам витривалість і рішучість Америки. Лі Куан Ю висловив переконання, що Північний В'єтнам не змінить свого войовничого становища перед президентськими виборами в Америці у 1968 році. У спільному комунікаті, що його проголошено після наради у Білому Домі, зазначено, що Лі Куан Ю і президент Джансон висловили спільну надію, що у В'єтнамі прийде до замирення, „яке збільшить шанси миру і безпеки решти південної і південно-східньої Азії". Сінгапур був спершу членом республіки Малязійї, але відірвався від неї 9 серпня 1965 року. Прем'єр Лі Куан Ю виявив великий хист у приборканні комуністичних впливів серед сінгапурських китайців, які становлять 75% тамошнього населення.

Сінгапурський прем'єр Лі Куан Ю з президентом Джансоном під час церемоніяльного прийняття біля Білого Дому

Над Північним В'єтнамом збито знову один совєтський МІҐ

Сайгон. — Під час налету на Північний В'єтнам у середу 18 ц. м. (у В'єтнамі був тоді вже четвер 19-го) американські літаки збили знову один ще совєтського типу МІҐ. Сталось це на північ від Ганою при бомбардуванні одного залізничого мосту. Це вже 85-ий з черги знищений в повітрі совєтський МІҐ. Американці втратили 25 літаків у зударах з тими совєтськими літаками. Це останнє бомбардування стосувалося також доків найбільшого північно-в'єтнамського порту Гайфонгу, за несповна дві милі від центру того міста. Сам порт ніколи не був бомбардований чи замінований з політичних причин, щоб не спричинити міжнародної кризи з уваги на приявність в ньому багатьох кораблів із різних держав світу. Центр уваги наземних боїв в Південному В'єтнамі пересунувся з північної частини Південного В'єтнаму до середньої, за яких 40 миль на північний захід від Сайгону. Два дні тому згинули там в одноденному бою 58 американців. Генерал Фредерік Вейянд, командант військового з'єднання в районі Сайгону заявив журналістам, що він сподівається дальших важких боїв з комуністами, які в тому районі, в густій джунглі, мають до 3.000 свого війська, здебільша частин регулярної північно-в'єтнамської армії. Те комуністичне з'єднання терпить — казав названий генерал — на брак харчів і нормального постачання і тому його вояки борються особливо завзято. У битві, що принесла такі поважні американські людські втрати, згинуло понад 100 комуністів. По американському боці згинули, між іншими, 38-річний підполковник Террі Аллен, син генерала, що командував у другій світовій війні 104-ою піхотною дивізією, і 32-річний майор Доналд Голлендер, що вславився був під час своїх високих студій як легкоатлет.

Совєтський штучний сателіт передав вістки про клімат Венери

Москва. — Нестерпна спека на Венері, яка вагається між 40-280 ступнів Цельзія, себто 104-536 ступнів Фаренгайта, внеможливлює будьяке життя на тій планеті, — твердить совєтське повідомлення, яке покликується на радіо - вістки з капсулі совєтського штучного сателіта „Венус 4". Від того сателіта вагою 2.427 ф., відділилась в мин. вівторок і „м'яко" осіла на Венері капсуля, передаючи негайно радіосигнали на Землю. Після півторогодинного передавання сигналів — радіо тієї капсулі замовкло: британські вчені заявили, що не відомо, що капсуля згоріла, або взагалі пошкодилась внаслідку спеки на Венері, чи перервано сигналізацію з контрольної стації в Совєтському Союзі Совєтське повідомлення твердить, що капсуля була покрита грубою верствою такої ізоляційної маси, яка мала стопитись при вступі в атмосферичну смугу Венери, без шкоди для капсулі та скритих в її нутрі апаратів. Атмосфера Венери буцім-то на 15 разів густіша, як Землі. Для дослідження клімату, поверхні й інших даних щодо Венери — Америка вислала вже 5 власних штучних сателітів. Останній — „Марінер 5", що важить 540 фунтів — має саме в найближчому часі наблизитись до Венери на віддаль 2.500 миль, але він не був сконструйований для осідку на Венері. Совєтська преса розтрублює вислід лету „Венус 4", як величезний осяг.

СЛАВИТЬ ПРОКЛАДАЧІВ МАРКСИСТСЬКО-ЛЕНІНСЬКИХ ІДЕЙ У ГАЛИЧИНІ

За твердженням Ірини Вільде в „Літературній Україні" з 13 жовтня, після смерти Шашкевича, Франка і Стефаника, „гай української галицької літератури зазеленів новими іменами: Тудор, Галан, Гаврилюк, Козланюк... І сьогодні, оцінюючи належно спадщину цих письменників-комуністів, ми не можемо інакше, ми просто мусимо поряд з їхніми літературними заслугами поставити їхню громадсько-політичну роботу, зокрема, роль у пропаганді нової української літератури серед галичан, а за нею й марксистсько-ленінських ідей по цей бік Збруча".

695 ДЕЛЕГАТІВ ІЗ 14 КРАЇН ЗГОЛОСИЛИСЬ ДО УЧАСТИ В СКВУ

Ню Йорк-Вінніпеґ. — Підготовний Комітет Пан-Американської Української Конференції інформує, що по день 15-го жовтня в реєстраційних бюрах УККА в Ню Йорку й КУК у Вінніпеґу зголосились із 14 країн вільного світу 695 делегатів на перший Світовий Конгрес Вільних Українців, що відбудеться в Ню Йорку в готелі Ню Йорк Гілтон в тижні від 12 до 19 листопада ц. р. Делегати зголосились з таких країн: Австралія — 6 делегатів, Австрія — 4, Англія — 15, Аргентина — 11, Бельгія — 4, Бразилія — 12, Венесуеля — 7, Голяндія — 1, Франція — 22, Німеччина — 9, Нова Зеляндія — 1, Люксембурґ — 1, Канада — 164, ЗДА — 438. Згідно з домовленням, в СКВУ мають право брати участь через своїх представників усі центральні репрезентації та крайові організації, при чому кількість делегатів не є обмежена. Не зважаючи на кількість делегатів, кожна країна, згідно українські поселення з кожної країни будуть на Конгресі вповні рівноправні, бо матимуть тільки одного свого речника. Кількість делегатів ще не є остаточна, бо реченець зголошень продовжено до кінця жовтня. Всі зголошення делегатів будуть передані Верифікаційній Комісії СКВУ для перевірки і потвердження, а всі матеріяли, зв'язані з Конгресом, будуть передані делегатам при реєстрації в Ню Йорку. Передконгресову реєстрацію зголошень ведуть адміністраційний директор КУК д-р Ярослав Калба у Вінніпеґу та екзекутивний директор УККА мґр. Іван Базарко в Ню Йорку.

З нагоди СКВУ відбудеться в суботу, 18-го листопада від год. 10-ої рано до 2-ої по полудні велика Маніфестація Волі в Медісон Сквер Ґардені, в якій передбачається найбільш масову участь як учасників СКВУ, так і загалу громадян. У програмі маніфестації є, крім церемоній, виступи представників Урядів Канади і ЗДА, проголошення схвалених СКВУ маніфестів і звернень та відповідних резолюцій і масові мистецькі імпрези. Точна програма маніфестації буде проголошена вже в наступному тижні. Численні громади, навіть віддалені, вже тепер приготовляють організовані поїздки до Ню Йорку на цю Маніфестацію Волі.

А. Газенбрукс, упівець-бельгієць, виступить на святі УПА в Ню Йорку

Ню Йорк. — „Ніколи я не жалітиму, і навпаки, вважаю себе за щасливця, що мав змогу своєю працею, а в кінці й стражданнями, якось прислужитись справі визволення України", — сказав у Торонті кореспондентці „Гомону України" з 7 жовтня бельгійський економіст Альберт Газенбрукс, співробітник радіовисильні УПА „Афродита" в 1943-45 роках у Карпатах. П. Альберт Газенбрукс прибув за океан з Бельгії, щоб взяти участь у кількох відзначеннях 25-річчя створення УПА. Народжений 1915 р., він закінчив високу комерційну школу, потім журналістику, після окупації Бельгії був посланий на працю в Німеччині, а звідти, як економіст — до Рівного в Україну, де працював у апараті Коха. При першій нагоді, коли німці, змобілізувавши всю свою цивільну адміністрацію, повели влітку 1943 р. наступ на частини УПА біля Рівного, де більшість загинули від упівських куль, А. Газенбрукс покинув ненависних „ґерренфольків" у полоні в УПА він попрохав, щоб його представили командирові, як знавця кількох мов і експерта-економіста. Командир УПА-Північ Еней, познайомившись із справою А. Газенбрукса, запропонував йому вступити до лав УПА, що той і зробив, присягнувши, як і всі інші вояки та командири УПА. Естафетою його було

(Закінчення на стор. 4-ій)

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

ПРОФ. ІВАН ФІЗЕР НА КОНФЕРЕНЦІЇ ВЧИТЕЛІВ-СЛАВІСТІВ

Ню Йорк. — Дня 28 жовтня в Ню Йорку, в Розвелт Меморіял, на 65-ій вулиці, в Гантер Коледжі, відбудеться щорічна осіння наукова Конференція викладачів слов'янських і східньоевропейських мов у місцевому Відділі. У ній візьме участь голова місцевого Відділу, професор Ратґерського університету Іван Фізер. В бібліотеці того коледжу відбудеться відповідна до тематики конференції виставка.

ТРАГІЧНО ЗАГИНУЛИ ДВА УКРАЇНЦІ В КАНАДІ

Управитель і співвласник готелю „Маріон" у Ст. Боніфакс Григорій Марко та управитель готелю „Мотор" у Вінніпеґу Степан Білюк трагічно згинули на озері Нутімик біля Вінніпеґу, під час прогулькі моторовим човном. Тіла їх найшла поліція. Обидва брали участь в організованому українському житті. Залишили вдів та діти. На озері було знайдено їхнього човна з відірваним мотором, який, можна припускати, вибухнув.

У НЮ ЙОРКУ ПОКАЖУТЬ „ЗАПОРОЖЦЯ ЗА ДУНАЄМ"

Український Оперний Ансамбль під керівництвом оперного співака Лева Рейнаровича, покаже 12 листопада, у залі „Фешен Інституту", о 6-ій г. вечора, з нагоди СКВУ „Запорожця за Дунаєм" Семена Гулака-Артемовського, режисер С. Крижанівський. Виступлять у ролях: М. Кокольська, Г. Шерей, Ю. Федорів, Б. Крушельницький, Т. Федорович та Іван Гош і Лев Рейнарович, які цього року відзначають 25-ліття своєї оперної кар'єри. Музичний керівник — Ярополк Ласовський, який диригуватиме Малою симфонічною оркестрою; танці в постанові хореографа О. Гендзи, декорації Е. Ткачука, в масових сценах — Хор оперного Ансамбля.

ПОМЕР ЖЕРТВОДАВЕЦЬ НА НАРОДНІ ЦІЛІ СТЕПАН КОСТІВ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — 80-річний пенсіонер-жертводавець Степан Костів, довголітній член УНСоюзу, який ще недавно відвідував Редакцію „Свободи" та про якого ми писали в числі з 20 вересня — помер у середу 18 жовтня у Джерзі Сіті. Походив із села Дмитрів у Галичині, з 1909 року жив у ЗДА, працював агентом у „Пруденшел Лайф Корпорейшен", жертвуючи багато грошей на потреби української громади як у ЗДА, так і в Галичині до Другої світової війни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY N.J. 07303

Авторитет влади

Одним із головних закидів збоку критиків політики президента Джансона у В'єтнамі є те, що „Уряд не говорить усієї правди". Дехто з коментаторів вважає, що взагалі не так людські й матеріяльні втрати Америки у В'єтнамській війні, як оте „надщерблене довір'я" до правдомовности Уряду є найбільшим нещастям.

Загально опоненти Президента натякають, що ситуація американців у В'єтнамі куди гірша, як її представляють офіційні чинники. Звертається увагу на пресову цензуру в Південному В'єтнамі супроти місцевої преси і припускається, що американські кореспонденти в тій країні, хоч які вони незалежні в своїх спостереженнях і осудах, все ж підлягають суґестії збоку американських військових і цивільних чинників. Аж ось каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен висловив кілька днів тому своє враження, що „ведеться нам куди краще на війні (у В'єтнамі), аніж нам говорять, і що ми вже переступили зворотний пункт". Він покликався про цьому на „деякі контакти людей, які там були", і на „натяки у звітах між рядками". Каліфорнійський губернатор переконаний, що президент Джансон свідомо промовчує тепер ті дуже добрі вістки, щоб виявити їх у якійсь драматичній обстанові в передвиборчій кампанії наступного року і таким чином прихилити у свою користь неприхильні тепер настрої американських громадян.

Очевидно, це все здогади, що їх правдивість чи помилковість виявить тільки майбутність. Хоча Роналд Ріґен теж підозріває, що Президент не говорить усієї правди про В'єтнам, — він вірить більше за інших опонентів в успіхи, а не невдачі у В'єтнамі. Тому у своєму критичному підході до президента Джансона він не переступає тієї межі, про яку недавно говорив лідер Палати Репрезентантів Джан МекКормек: щоб своєю критикою не підривати авторитету Президента. Сенатор Дж. В. Фулбрайт виправдував навіть гостру критику Президента республікансько-демократичним устроєм Америки, на відміну від Британії, де не вільно критикувати королеви за політичні дії уряду. Все ж і прихильники і опоненти політики кожночасного американського уряду повинні пам'ятати — і здебільша дійсно пам'ятають, що правопорядок у кожній державі спирається передусім на авторитеті влади. І навпаки: коли той авторитет загирений — верх беруть анархічні елементи. Легко валити рідні авторитети — трудно їх відбудовувати. А шкода народові велика. І це стосується не тільки Америки.

Державність на експорт

Десятки й сотні разів київська преса, зокрема в пропаґандивних заявах з нагоди різних комуністичних свят або приїзду якихось закордонних делеґацій, — писала чорним по білому, що сучасна Україна це „робітничо-колгоспна держава українського народу", чи „соціялістична держава українського народу". Про українську „державу-республіку" згадував совєтський представник навіть в ОН, твердячи, що УССР є державою та ще й суверенною... Ніхто таких тверджень ні на форумі Об'єднаних Націй, ні в самому Совєтському Союзі, ані тим більше в самій Україні не бере серйозно. Тому, коли доводиться сучасним маріонеткам з Києва звітувати без пропаґанди на експорт, — тоді відразу ж зникають всі заяви про „державу УССР".

За один із багатьох прикладів такого звітування може послужити звіт представника „уряду" УССР В. Щербицького в Москві 12 жовтня 1967 р. на Верховному Совєті СССР. За всю понад півгодинну промову Щербицького оплескували тільки двічі: коли він повідомив, що УССР продала вже „державі 740 мільйонів пудів зерна, на 124 мільйонів пудів більше, ніж передбачено пляном", а вдруге — коли сказав про продану державі пшеницю. Це було те, що дійсно цікавило Москву, власне ту державу, для якої Щербицький і „уряд" в Києві випомповують український хліб.

Що ж сказав В. Щербицький про українську „державу - республіку", звітуючи своїм наказодавцям у Москві? Ось дослівно: „Підвищується добробут 46-мільйонного українського народу. Завдяки нерушимій єдності всіх народів Радянського Союзу, український народ здобув свою справжню свободу і незалежність, створив Українську РСР, яка за роки радянської влади перетворилась в республіку могутньої індустрії, великого сільського господарства і передової культури".

Отак за „роки радянської влади"... республіка перетворилась у республіку... „Молодь України" з 13 жовтня, з якої взято цитату, не раз і не сотню разів поневолі наводила приклади „гараздів" українського народу у його бездержавній „державі", яка насправді є колонією Москви.

Ярослав Курдидик

НАРОДЖУВАННЯ НОВИХ ІМПЕРІЙ

Читаючи історію розвитку імперій, власне їх поставання і упадку, завважуємо всім їм спільну особливість: в якомусь періоді з невідомих точно причин той чи інший нарід починає виявляти „надмірний приплив енерґії". Мореплавці, військовики, духовники, люди з купецьким хистом перепливали океани і підкоряли нові земні простори. Немовби ведені інтуїтивною силою, вони прокладали спільно той самий шлях, за майже однаковими схемами, що виявлялися у війнах, підбоях і поширюванні місійної праці.

Нікому ще не вдалося з точністю визначити причини постання, занику і упадку даної імперії. Бо, після „імперіяльного імпету й розмаху", протягом одного чи кількох сторіч, циклонічний гін немов би завертав і починав діяти у протилежному напрямі. Довкруги гордо піднесеного прапора імперські ряди починали проріджуватися, все слабшало й занепадало. Розгін, розмах і енерґія вигасали. Прецизно і з великим трудом збудоване риштовання ржавіло, миршавіло, розхитувалось і падало.

Ось для прикладу, на схід від Суезького каналу Великобритійська Імперія відходить на наших очах, зоставляючи на своїм шляху залишки „твердинь", а передусім Аден, що, поруч Ґібральтару та Сінґапуру, стояв, як один із трьох левів, які сторожили „вхід до імперії"...

З чисто економічних причин Великобританія хоче до кінця 1970 року зменшити на половину силу своєї фльоти і всіх своїх військових залог, що контролювали досі широко порозкидувані периферії „королеви морів".

Само собою зрозуміло, що у зв'язку із заповідженим британським відступом нові сусіди і більші держави будуть примушені достосувати свою політику до нових конфіґураційних вимог та обставин.

А ще не так давно, бо заледве 50 років тому, Індійський океан був під повною контролею Великобританії, і його називали „найбільшим британським озером". В контролюванні цього простору частинно брали участь Франція і Португалія. Вхід до Червоного моря був у руках Великобританії і Франції, а там ішли за чергою: Британська Індія, Цейльон, Малаї, Австралія і Нова Зеляндія. Великобританії допомагала контролювати ці велетенські простори ще й Голляндія зі своєї індонезійської колонії.

Але тепер, коли Великобританія вирішила таки забратися з усіх тих просторів, країнами, які ще тяжать до неї, будуть тільки Австралія і Нова Зеляндія. Бо Республіка Південної Африки і портуґальські колонії Анголя і Мозамбік в Африці пішли своїми „окремими шляхами", так, що увесь афро-азійський обшир переходить поволі в руки слабих, недорозвинених і політично нестійких новопосталих держав. Витворюється своєрідний вакуум, а що стратегія, так само, як і природа, не переносить „порожнечі", нові сили увіллються в цей вакуум. Які ж це сили?

Існують тільки дві можливості: увіллятися туди можуть в найближчому майбутньому або сусідні держави, але вони заслабі для такої ролі, або ЗДА чи СССР, які матимуть настільки сили і розмаху, щоб заповнити собою цей новопосталий вакуум. Вже сьогодні помітне змагання між Америкою і Совєтським Союзом за панування на Індійському океані.

У зв'язку з збройним конфліктом на Середньому Сході неочікуваною була експансія совєтської фльоти. Це був велетенський поштовх у тому напрямі, щоб перебрати контролю над Суезьким каналом — „вія Єгипет". І у противагу цьому большевицькому поштовхові американці почали з найбільшою запопадливістю розбудовувати комунікаційний центр в Етіопії. До того ж ЗДА в останньому часі відправили на Індійський океан фльотилю з десятьох атомових підводних човнів та кораблів спеціяльного бойового призначення.

Тихий і ніби непомітний, але завзятий змаг відбувається між ЗДА і СССР за впливи в Індонезії. Політичні коментатори твердять, що зірвання дипломатичних зв'язків між Індонезією і Китаєм — це найбільше політично - стратегічне досягнення Америки, коли йдеться про її ривалізацію з СССР на тому обширі. Рівночасно відбувається конкуренція в озброюванні т. зв. „периферійних народів", щоб приєднати їх на свою сторону, але робиться це з розрахунком, щоб вони не стали надто сильними. Посилений альянс ЗДА з Австралією і у противагу цьому зростання совєтських впливів у Танзанії і Ніґерії, куди большевики перекидають останнім часом всякого роду мілітарну й економічні допомогу.

Але найяскравішим прикладом у ривалізації між ЗДА і СССР за поширювання та закріплювання впливів є В'єтнам, цей преважливий південно - азійський мостовий причілок, звідтіля, неначе з самої „середини світу", найлегше можна буде контролювати майбутні „імперські посілості".

РЕЖИСЕР В. ВАСИЛЬКО ПРО ТЕАТР

В недавно виданій у Києві книжці „Фрагменти режисури" відомий в Україні театральний режисер старшого покоління В. Василько пише: „Не знаю, може, тому, що я все своє життя на сцені віддав українському театрові, може, наді мною тяжіють наші українські театральні традиції, — мене засмучує відхід деяких діячів театру від емоційності, від театральності, від синтетичності й виразності в бік буденності, приземленості театрального мистецтва".

НАПЕРЕДОДНІ СВІТОВОЇ ВИХОВНО-ОСВІТНЬОЇ СЕСІЇ

Кому лежить на серці добро української справи, то, самозрозуміло, рідномовне шкільництво та виховне питання хвилює його більше від групових чи інших біжучих українських питань. Рідношкілля ж бо заторкує основу існування української спільноти у вільному світі, збереження української духовости у доростаючих поколіннях, поглиблює знання української культури, протидіє почуттю меншовартости — головному спричинникові прискореної асиміляції.

Ясно, що осягнення такої виховної цілі можливе тільки при узгідненій співдії, за обдуманим і постійно перевірюваним та доповнюваним пляном усіх чинників українського суспільного життя, без огляду на віровизнання чи політично - світоглядовий поділ.

Виходить, що є потреба визначити (очевидно, у загальних, але суттєвих питаннях) плян дії. Значить, є потреба на Українську Виховну Систему.

У цій цілі за почином Об'єднання Українських Педагогів Канади і Шкільної Ради УККА покликано в 1958 р. окрему Комісію з осідком у Торонті — згодом спонзоровану Українською Центральною Шкільною Радою Австралії і Виховною Референтурою СФУЖО. Напередодні СКВУ долучились до її спонзорства ще й Спілка Українських Учителів і Виховників у Великобританії, Шкільна Рада при ЦПУЕНімеччини, Шкільна Рада Української Католицької Митрополії в Канаді, Шкільна Рада Української Православної Церкви в ЗДА, Централя Спонзорів „Рідна Школа" в ЗДА і Виховно-Дослідний Інститут УНС.

Ціль Комісії УВС — унапрямити процес виховання українця у вільному світі в універсальному сенсі, спираючи його на християнсько-моральних засадах, з відповідним знанням рідної і чужих культур, тобто українця, що міг би гідно й об'єктивно репрезентувати й обороняти нарід.

Тож продуктом запланованої системи мав би бути повноцінний громадянин, вірний своїм предкам, діяльний член української спільноти, пов'язаний духовими вузлами рідної культури, зокрема мови, творчий, з настановою збагачувати духові вартості українського народу як для материка, так і для країни, в якій перебуває. З цією метою Комісія УВС нав'язала контакт з крайовими громадськими централями, українськими вченими у вільному світі і запросила їх до співпраці. Українська Виховна Система має бути загальнонаціональною, понадконфесійною і понадпартійною. Комісія протягом восьми років опрацювала схему УВСистеми та відбула п'ять важливих групових сесій.

Перша сесія відбулася під гаслом: „Для справ української культури" (1964 р.). В ній взяла участь група вчених і науковців. Друга сесія була присвячена справам „українського дошкілля" (1965), де вирішено започаткувати Раду Дошкілля. Згодом відбулася сесія „для справ українських молодечих організацій" (1966 весною), в якій взяли участь представники майже всіх центральних організацій молоді. Зимою 1966 р. відбулася сесія „для справ виховних дій українських жіночих організацій" і в травні 1967 р. сесія „для справ українського шкільництва".

Згідно з наміченим пляном і згідно зі схемою Української Виховної Системи Комісія УВС організує Світову Виховно - Освітню Сесію, що відбудеться 11 і 12 листопада ц. р. в Ню Йорку.

Президія Комісії УВС звернулася до всіх крайових централь, станових організацій українських педагогів та опікунів рідних шкіл з проханням співпрацювати у підготові тієї важливої сесії і взяти у ній участь.

Праця СВОС мала б проходити у 3-ох пленумах і сесіях підкомісій, які мали б розглядати дотеперішні висновки поодиноких підготовних сесій, що вже відбулися, і виготовити остаточні висновки на пленум Сесії, що увійшли б у проєкт Української Виховної Системи.

У висліді цей проєкт УВС мав би бути схвалений, а на пленумі Світового Конґресу Вільних Українців були б представлені на апробату висновки цієї сесії.

Чи буде щонебудь конкретне зроблене у виховно-освітній справі, чи створиться остаточна координація і на певних відтинках централізація та певна система, чи може знову це питання, основне для існування української спільноти у вільному світі, лишиться, як досі, підрядним — покаже Конґрес.

Скоординовані виховні дії

Передумовою існування української спільноти у вільному світі, її сили і значення є правильно з'ясоване виховне питання (ідеал, метода і засоби) та чітко скоординовані виховні дії всіх чинників громадського життя, які мають будь - яке відношення до виховання.

До виховного питання, а через те й до координації виховної дії мають відношення такі чинники громадського життя: Церква, наука, шкільництво, жіночі організації, виховні молодечі й спортові, комбатантські, студентські, мистецькі, господарський сектор (економічний і суспільної служби).

Основою існування, розвитку і росту української спільноти у вільному світі є українська матеріяльна і духова культура.

Завдання координації, тобто організування вищого ступня суспільного життя, дбати про позем тієї культури, нею дорожити і її пропаґувати — тримати живою, атрактивною. Первісні елементи української культури мають стати ґрунтом для росту вищих, сублімованих культурних появ, які оформляли б наш престиж і повагу у світі.

Координація може визначити українській спільноті її значення і місце в колі чужих спільнот. Без неї всі наші культурні вияви будуть тільки етнічною екзотикою.

Координувати це ніяк не значить зводити всі вияви і форми до якогось шаблону, чи обмежувати свобідний ріст поодиноких середовищ. Координацію слід розуміти як об'єднання для спільної ідеї і спільної дії, щоб:

— запобігти повторюванню тієї самої роботи і тим самим заощаджувати час;

— по можливості й доцільності уніфікувати методи праці, щоб певніше добиватися успіхів;

— знаходити нові методи і засоби праці з допомогою фахових працівників;

— підвищувати стандарт роботи;

— влегшувати працю провідникам на різних секторах громадського життя.

Президія Комісії УВС

Михайло Островерха

В СОНЯШНІМ СЕЛІ

Це в Італії либонь уперше зустрів я людину, що її мова, обличчя, очі єдналися з сонцем, із тією кам'янистою, шорсткою природою — щирі, одверті, простенькі, як і їх оточення: краєвид, повітря, блакить. Це — невеличке село Поджіо Перуджіно, повіту Рієті. Поджіо — наші бойки сказали б „паґірок", але це радше таки верх, щовб гори понад вісімсот метрів висоти. Все село, як кожне італійське село — хати з каменю. Але все воно дивно спосне, наче походить із старовинного замку. І напевно, в середньовіччі це село проти нападів сарацинів своїми мурами творило одностайну кріпость і боронило ці стрімголовні доступи до села. Та ж тут іще в останній світовій війні не було гідної, доступної до села дороги. Щойно недавно зробили оцю — по нашому сказавши: польову — дорогу.

Привіз нас, нашу кумпанію, сюди добрий сеньйор Джісмонді, але всі кличуть його Джіджі. Сам він син цього села, любить своє село й не покидає його, хоч сам працює як скарбник у банку в Римі.

Що не казати, а це справді „село, і серце одпочине". На майданчику, як мале подвір'я, привітала нас скромна і шляхетна пані: т и ш а. І ми, висівши з машини, стали говорити півпошепки, щоб цю панію не бентежити. Опанувала мене добра радість! Безмежні простори, широченна долина з пригорбами, з доріжками, що мов лінії у пентаграмі, а при них ті присілки й окремі хати творять дивну й багату мелодію, що проникає в серце й душу. Це мене зворушило. Де - не - де, приглянувшись, виринають вежі дзвіниць. А ще дальше, в просторах, пишаються верхи Ґран Сассо, Термініллльо, Маслля.

Син села, я зрадів тут: простотою обстанови хат. Нема тут витончених і розмажнілих вигод. У хаті — сволоки, як у мого рідного діда, або в сусіда — діда Ґабра. Взимі оживне тепло дає єдине вогнище, ватран, а в нас — піч. А над усе — ці простори, і сонце, і небо, що все те утулюють. Ще може бути щось краще? Правда, є: добрі очі, привітні і щирі обличчя селян. Селянин запрошує вас до хати, показує, як це він розбудовує її, який бальканчик зробив, щоб мати вигляд на ті гори, на ту безмежну долину, і гостить вас щирим, що брилянтами міниться, вином.

Нипасте вулицями — що всі сходять чи підносяться широкими площинами - сходами, по сільському виложеними каменями. Здибаєте старих, дітей. Діти не втікають від вас, а усміхаються і очима, ясними, як їх душа, вже розмовляють із вами, але приязно і з пошаною.

Джіджі веде нас у свій город. Він управлений терасами, кожна тераса підсипана і муром скріплена; інакше на стрімких схилах гори й не можна спорудити тут городу. Є тут городовина, в щоденному господарстві необхідна. Помідори такі, що я сам йому позавидував. Є тут і смокви. Є й пишний та свіжий полин. А вже просто розкіш, — якої, крім „дойзен - айві', в Америці таки нема! — це кропива! Буйна, свіжа, зелена! З радости, свідомо парю нею руки, щоб одігнати всякі артретизми. Кров, як шампан, заграла! Я оживаю!..

— А цю терасу засаджу довкола виноградною лозою, щоб у холодку, при столику можна було спожити наш сільський хліб, сир, смоковницю, шинку, і те все нашим вином скропити!..

— І цим безмежно багатим краєвидом, його красою душу звеселити! — додаю.

Зійшли ми й до його льоху: у скелі викутий він. Приємний, здоровий холод нас привітав. На полицях, як вояки, рядами стоять пляшки з вином. На долівці дамідджяни — всі повні вина. Очевидно — стріляє одна пляшка. На здоров'я! Стріляє й друга: на здоров'я! Шампан — перед цим вином — блідне!..

— Сільське вино не зрадить і його можна пити! — підбадьорює Джіджі.

Справді, щире це вино, добре, ясне, як ті обличчя селян і очі в них, як те небо й сонце, як ті гори й простори: оп'янюють здоров'ям! —

Сонце рожевістю запалало на Ґран Сассо, і ми пустилися у поворітну дорогу на Рим. Прощали нас: до скорого побачення! — родина Джіджія і сусіди. Але при виїзді з села ще зупинив нас господар із крайньої хати. Вибігли й діти його. У хату він не просить, — бож ми вже пустилися у дорогу, — але з пляхою вина зустрічає. І ви відмовили б? Та ж не можна людини ображати!

Якось, нарешті, рушили дальше Ба! Алеж бо є ще один свояк Джіджія — дядько рідний. Він уже стоїть на воротях. Вуси підкручені, очі сяють, рум'янці грають! Має вісімдесят і чотири роки! В першу світову війну на фронті був!

— Ну, — кажу, — то подаймо собі руки!..

І знову брилянтними тонами келихи заграли. Це ж п'ятдесят років тому ми один проти одного — ідеально — стояли!..

Врешті, над верхом Маслля згас останній відгомін сонця, а ми, вже без зупинки, їхали на Рим.

Що воно саме пахло — вечірні трави чи зорі?..

Поджіо Перуджіно,
24 вересня 1967 р.

Павло Семеник

ХАТА БЕЗ ПОКРІВЛІ

(1)

У книжці „Людська дилема Кремлю" Гіндус описав враження з подорожі по СССР після упадку Хрущова. У книжці „Хата без покрівлі" маємо його враження від часу смерти Сталіна по 60-ті роки. Автор пише, що після тієї подорожі йому здавалось, начеб ходив він з кімнати в кімнату по хаті без покрівлі. Хоч фундамент хати солідний, стіни її раз-у-раз валили, перебудовували, або ставили нові. Таємній поліції відібрали інструмент терору, одначе нема ґарантії, що вона його знову не дістане. Сталінська русифікація скріпила свідомість національних меншин. Русифікація злагідніла, але національне питання все ще не полагоджене справедливо. Партійні секретарі порушують правний кодекс. Таке в усіх ділянках життя.

В дорозі з Фінляндії до Ленінґраду автор перелистовував у літаку московський двомісячник „Смєна". Бачив там самі вдоволені й усміхнені обличчя. Став перечитувати листи та заяви шкільної молоді, хлопців і дівчат, у яких запевняли вони, що кидають науку ,щоб працювати на цілинних землях або у фабриках. Ця захопленість молоді працею виглядає на ділі зовсім інакше, бо не лише батьки та педагоги, а навіть сама молодь виступала проти того хрущовського проєкту.

У Ленінґраді автор жив у побудованому ще за царських часів готелі „Европа". Тепер ця велична будова виглядає сумно. Закордонні гості переконувалися, що не раз „кімната з лазничкою" може означати лазничку без ванни, а коли з ванною, то без затички. Гості радять собі як можуть. Автор — щоб вода не витікала — зробив валок із газети і обвинув його хусточкою.

На Невському проспекті повно народу, одначе дівчата, яких автор бачив на променаді, негарні. Хто хоче побачити справді гарних дівчат — пише він, — хай їде в Україну, до Одеси, або на Кубань, у козацькі села.

У ресторанах готелів „Інтуриста" (наприклад в „Европі", де автор платив денно 30 долярів за кімнату з харчем) м'ясо багато гірше, ніж було колись. Виходило б, що в колгоспах не вміють годувати худоби, призначеної на заріз, або все ще є недостача паші, хоч зорали й засіяли травою мільйони акрів на цілинних землях.

Старий кухар пояснив цю справу так: „Ми, старики, вже майже вимерли, а нові це неуки, та й куховарство їм зовсім не в голові."

За давніх часів печені й варені страви в Петербурзі були кращі, ніж у Варшаві, Празі і навіть Парижі.

Країна „спутніків" усе ще продукує погані сірники, які ломляться, пшикають і гаснуть. Авторові пояснювали цю справу тим, що — мовляв — держава ощаджує ліси(?). „Коли хочете мати добрі сірники — казали, — шукайте марки „Сухум".

Злочинність і пияцтво в СССР процвітають, на вулицях часто можна подибати молодих ледарів-п'яниць.

На Невському проспекті у Ленінґраді люди обступили візок із морозивом, слухаючи, що говорив присадкуватий чоловік у робітничому вбранні. Він хитався на ногах і нарікав на продавчиню, яка не хотіла відповісти йому на питання, чи морозиво подорожчає так, як і горілка.

„Я сказала йому, що не знаю," — виправдувалася жінка перед людьми. — „Як то не знаєте, ви ж продаєте морозиво?!" — „Але я не визначаю цін". — П'яничка підійшов ближче до візка. — „Забирайтеся!" — крикнула жінка. — „Чого маю забиратися, я поставив культурне питання, а ви мені кажете „забирайся!" — Жінка відвернулась. Він добув з кишені виказку і підсунув їй під ніс: „Диви, диви! Я нічого не приховую, я порядний робітник, муляр, а ви не хочете мене пошанувати!" Після того звернувся до людей: „Чи то справедливо?" — Люди засміялися. П'яничка сховав виказку і, пробурчавши „які ви всі некультурні", поплентався далі.

На Комсомольській вулиці у Москві бачив автор юнака, що лежав серед вулиці. Два приятелі старалися затягти його кудись, поки з'явиться міліціонер. Бачив двох юнаків, що йшли заточуючись і співали на весь голос.

На іншій вулиці старша жінка лаяла гарно зодягненого юнака, а він бив її по плечах лещетарською палицею. Люди приглядалися спокійно. Жінка, мабуть, була п'яна. Дівчина, що стояла біля дверей дому, закричала до юнака: „Ти хулігане!" — „Стули хавку, неохайна дівко!" — відгризнувся до неї юнак. — „Хай буде це наукою для тебе, брудна худобино"! — закричав юнак до жінки, що впала на коліна.

Автор підійшов до юнака, сказав йому, що він — культурна людина, і дав папіроску. Американська папіроска подіяла. Юнак став розповідати, що ця жінка живе у сусідстві з ним і не дає йому спокою, жебраючи на горілку.

Коли вони відійшли юнак, довідавшись, що автор чужинець, став благати, щоб допоміг йому відістатися у широкий світ, до Індії або Америки. Потім став просити, щоб допоміг купити мотоцикл. „Тут мотоцикл можуть купити лише благородні, сини міністрів, — сказав, — але мене ніщо не спинить, знайду спосіб, а тоді давай з Москви!"

В Челябінську, казали в Москві авторові, робітники утворили бриґаду добровольців, що вечорами патрулюють по вулицях ,бо людям, що вертаються з праці, загрожують бандити.

Автор проходив у неділю попри церкву старовірів у Москві, але не бачив ні одного жебрака. Якась жінка, на питання, що сталось з жебраками, відповіла: „Один Господь знає. Хай Матінка Божа має їх у своїй опіці, де вони не були б!" Нема їх по вулицях, бульварах і парках, як було колись.

Біля готелю „Метрополь" вештаються студенти, вихваляючись перед чужинцями знанням англійської мови. Їхня англійська мова мова страшно погана, хоч вчили її довгі літа. Авторові не пощастило ані разу розмовляти із студентом, що говорив би поправно по-англійськи.

Молодий шофер віз автора з Арбату на одне з московських передмість. Спинив авто, щоб не переїхати голубів, і засміявся. „Ви веселий чоловік", — завважив автор. — „Чому мені не бути веселим, беру життя як комедію". — „Ви жонаті?" — „Був", — і знову засміявся. — „Розведені?" — „Ні. Жінка кинула мене. Хотіла, щоб я, вертаючись із праці, ще працював для людей, себто завів у себе дома майстерню для направи авт. Я відмовився, і вона кинула мене з двома дітьми й поїхала до Баку, де живе тепер з нафтовим робітником, який заробляє добрі гроші. Тепер зрозумієте, коли кажу, що наші жінки попсовані."

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Філядельфія, Па.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ВІЧЕ СКВУ ТА ВСЕСТОРОННЯ ДІЯЛЬНІСТЬ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ НАРАД ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ СКВУ

Стоїмо напередодні найбільшої події в житті української еміґрації — Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ), що відбудеться 16, 17, 18 і 19 листопада 1967 р. в Ню Йорку.

Щоб Українська Громада міста Філядельфії зайняла одне з передових місць в участі і збірці на потреби СКВУ, Відділу УККА у Філядельфії покликав до життя Діловий Громадський Комітет СКВУ для полагодження всіх справ стосовно Світового Конґресу Вільних Українців.

У п'ятницю, 6-го жовтня, відбулося друге засідання Ділового Громадського Комітету СКВУ у Філядельфії, на якому, між іншим вирішено: запросити о. Михайла Борисенка на одного з почесних голів Громадського Комітету СКВУ у Філядельфії; покликати до Почесного К-ту голів головних управ усіх українських установ, яких головні управи приміщуються у Філядельфії, а саме: інж. Степанію Пушкар, проф. д-ра Богдана Гнатюка, д-ра Володимира Ґалана, Івана Поритка, проф. д-ра Петра Стерча, інж. Василя Заброцького і мґр. Володимира Ванчицького; докоптувати до Ділового Комітету д-ра Юрія Білика, інж. Івана Лисянського і Осипа Петровича; затвердити виготовлений плян праці Ділового Комітету і негайно приступити до його виконання. Згідно з тим пляном оформлено чотири комісії: 1. Пресово-інформаційна (д-р М. Ценко — голова, д-р М. Навроцький і ред. О. Тарнавський — члени), 2. фінансова (інж. М. Нич — голова, інж М. Караман і інж. Р. Кравців члени), 3. Збіркова (Е. Білинський — голова, інж. Л. Дяченко, О. Грабовенська, інж. Л. Демянчук, д-р І. Скальчук, Б. Казанівський, О. Кусень, інж. І. Лисянський, інж. Т. Тещук і О. Петрович — члени), 4. Транспортова (інж. Б. Артимишин — голова, інсп. М. Алексевич, д-р Ю. Білик мґр Т. Онуферко, інж. Б. Кульчицький і інж. В. Яримович — члени).

Вирішено також скликати Інформаційне Віче в справах СКВУ на 22 жовтня ц. р., о год. 3:30 по пол. в приміщенні УСТ „Тризуб", повідомити Українську Громаду, що відкрито конта пожертв на СКВУ в кредитівці „Самопоміч" (Ч. 2876) при 4814 Н. Бровд вул. і 856 Н. 24 вул. та в Українській Щадниці (Ч. 3442) при 1321 Ліндней Ев. у Філядельфії, Па., пригадати Українській Спільноті у Філядельфії, що всі пожертви на СКВУ можна відтягати на звідомлення федерального податку (Інтернел Ревню Сервис), повідомити всіх жертводавців, які зложать 25.00 дол. або більше на СКВУ, що вони отримають Пам'яткові Грамоти СКВУ; вислати відповідні звернення-листи до всіх українських організацій Філядельфії в справі участи і пожертв на СКВУ; організувати спільну поїздку автобусами на велику маніфестацію СКВУ в Медізон Сквер Ґарден в Ню Йорку, що відбудеться в суботу 18-го листопада, о 10-ій годині ранку до 2-ї по пол. Зацікавлені повинні звертатися телефонічно на число GL 5-3774, або особисто в ЗУАДК, 5020 Олд Йорк Ровд, Філядельфія, Па., вплачуючи при реєстрації суму 5.00 дол. від особи, від год. 7-ої до 9-ої вечора кожного вівтірка, п'ятниці і суботи, починаючи від вівтірка, 17-го жовтня: ці справи полагоджує д-р Юрій Білик.

Прохається всіх, кому дорога справа успішного проведення Світового Конґресу Вільних Українців, щедро жертвувати на його цілі та приготовлятись до масової участи.

Українці і Українки Філядельфії і околиці! В минулому Ви доказали своєю жертвенністю на громадські цілі, що Вам добро українських громадських справ лежить глибоко на серці. Хай найбільша подія в житті Української спільноти в діяспорі, Світовий Конґрес Вільних Українців, сколихне сумлінням кожного з нас та хай постане щира і дружня співпраця і виїмкова жертвенність для нас усіх великої і спільної Мети! Пам'ятаємо про Світовий Конґрес Вільних Українців! Готуймось до масової участи в ньому та жертвуймо щедро на його цілі!

За Діловий Громадський Комітет СКВУ у Філядельфії:
Інж. Методій Борецький
голова
Інж. Осип Німилович
секретар
Д-р Микола Ценко
пресово-інфор. референт

Шикаґо, Іллиной

МІЖНАЦІОНАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ В ШИКАҐО

Фестиваль з участю різних національних груп Шікаґівської Метрополії в тому і української групи, відбувається кожної осені під патронатом управи міста у залях на Нейві Пієр над озером Мишиґин. Цього року буде він у суботу 21 та неділю 22 жовтня. Культурно-мистецькі виставки різних національностей, виступи їх мистецьких ансамблів, страви й печива з різних країн світу — все це притягає щораз то більші маси відвідувачів. Вступ на цю імпрезу вільний. З українського боку передбачається виступ ансамблю українських танків, та музичні точки. Мистецька виставка творів народнього мистецтва і українські страви кожного року також притягають до себе увагу відвідувачів. Щороку подібну імпрезу влаштовує сусіднє Мілвокі, заходом Міжнароднього Інституту. В цьому році цей вже 24-й Фестиваль (Голидей Фолк Фер) триватиме від 17 до19 листопада з участю 35-ти національних груп.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА БЛ. П. І. ДУЖАНСЬКОГО

В 4-ту Річницю смерти довголітнього президента Ліґи Американців Українського Походження в Шикаґо, члена Екзекутиви УККА в Ню Йорку, визначного українсько-американського громадського і церковного діяча та щедрого жертводавця на загальні й церковні потреби, промисловця, бл.п. І. Дужанського було відправлене заходами Ліґи АУП 6 жовтня. Поминальне Богослуження відслужив у Базиліці св. Петра у Ватикані Верховний Митрополит, Кардинал Йосиф Сліпий.

ФОНД СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

У зв'язку із закликом Українського Конґресового Комітету Америки в справі пожертв на фонд Українського Світового Конґресу, Ліґа УАП - УККА проводить збірку на цей фонд серед місцевої громади і околиці. Це незвичайно важлива справа, бо ця історична подія вимагає також поважних видатків, для загального добра.

В. Ничай

З ТЕАТРУ

„Жайворонок" у Шикаґо

У розвитку духовости українського народу театр завжди грав важливу культурно-освідомну ролю. Рідне слово, що лунало на сцені, та творчі ідеї, що западали глибоко в душу глядачів, розбудужували при спану неволею свідомість широких мас населення. Тут, на еміґрації, нема неволі, зате діють різні чинники відчуження. Тому, якщо мова про засоби, які розбудужують душу, то одно з перших місць займає рідний театр, і ми повинні із зрозумінням та пошаною ставитись до тих культурних працівників, що не дають замовкнути театральним музам.

З такими думками йшли ми на виставу оперети Леґара „Жайворонок", з якою 7 жовтня виступив музично-драматичний Ансамбль ім. Леся Курбаса з Торонта, в авдиторії школи ім. Шопена в Шикаґо.

„Жайворонок" має в українському театрі вже свою традицію, а від традиції нерідко один крок до сантименту. „Жайворонок" уважаємо трохи „своїм" не тільки через його европейсько-віденське походження, таке близьке і зрозуміле колишнім пожильцям „малого Відня", Львова, чи з огляду на увагу, якою цю популярну оперету наділив наш незабутній Блавацький. „Жайворонок" став для нас „своїм" також завдяки мовній українізації лібретта. Одним словом, то була українська сценічна імпреза, виконана нашими силами для нашої публіки.

Глядачі тепло зустріли виступ гостей з Торонта, очолених режисером Ю. Почелюком, чого доказом був і букет квітів. Скажемо коротко, що публіка сприйняла з щирим задоволенням опрацьовану до подробиць гру Вільми (Ніна Теліжина), добре передану наївність сільської дівчини Марґіт (Марія Левицька) і дводушність Шандора (Богдан Климкович), що в романтичних пригодах шукав не так щирого чуття, як об'єктів для власного малярського мистецтва. Багато гумору й безпосередности вніс Паль (Юрій Почелюк) здоровим селянським поглядом на світ та влучними прислів'ями й порівняннями. Інші виконавці, як М. Лялька (Арпад), А. Сорока (сільський парубок) та інші виконавці причинилися до успіху вистави. Хоч і не було оркестри (за фортепіяном проф. Галина Голинська), публіку заколисували приємні мелодійні арії, а поправно виведені дуети й терцети Шандора, Вільми й Марґіт викликали щирий аплявз авдиторії. Декорації роботи О. Теліжина, костюми (проєкт М. Левицька) та хореографічна вставка опр. Л. Білошицька доповнювали мистецьку цілість.

Українське Шикаґо вдячне також спонзорові вистави, місцевому „Клюбові Львовян" під проводом Романа Яценкова.

На адресу великої і з правила гостинної української шикаґівської громади все таки треба сказати, що можна було сподіватися трохи численнішої участи!

Лев Львов'янин

● **Суходільний Китай нараховував в половині 1966 року 710.000.000 людей.** Річно прибуває там по 10.000.000 нових осіб. Це найбільша — за числом населення — держава у світі, водночас одна із найнижчим життьовим ступнем.

Відбулася конференція середовища УГВР

Ню Йорк. — Дня 7 жовтня тут відбулася в приміщенні „Прологу" конференція середовища УГВР, в якій взяли участь 41 делеґат з Ню Йорку, Нюарку, Трентону, Філядельфії, Балтімору, Вашинґтону, Боффало, Дітройту, Шикаґо і Торонта. Конференцію проводила президія в складі: Любомир Татух з Дітройту — голова і мґр Богдан Шараневич з Нюарку — секретар. На конференції були прочитані доповіді про становище в Україні д-р М. Прокоп, інж. Б. Чайківський, М. Лебедь, про поодинокі сектори життя еміґрації). Є. Стахів, д-р Р. Борковський, проф. В. Маркусь, д-р С. Олійник, проф. М. Лабунька) та про організаційні питання середовища УГВР (мґр А. Камінський). В доповідях у постановах відзначено посилений русифікаційний і колонізаційний наступ Москви в Україні, ріст самооборони українського народу, потребу протидії еміґрації, зокрема в обороні безправно ув'язнених діячів української культури та молоді, небезпеку ідейного відчужування еміґрації від материка, невідкладну конечність мобілізації сил еміґрації для збереження її етнічно-культурної ідентичности і піднесення рівня її політичного і громадського життя, першочергове значення для нашої громади шляхів, якими піде дальший розвиток внутрі українських Церков всіх віроісповідань.

З нагоди цих нарад „Пролог" влаштував 8 жовтня публічну конференцію в Українському Інституті Америки, під час якої доповіді прочитали: М. Лебедь про УПА з перспективи 25-их роковин від часу її утворення, мґр Р. Ільницький про тенденції розвитку сучасного світу і проф. В. Маркусь про питання збереження українського етносу поза межами України. Заля Інституту була виповнена слухачами. **Н. Н.**

Сиракюзи, Н. Й.

ВЕЧІР ЖІНОЧОГО ПЕРА

Сиракюзи, Н.Й. — Тут 30 вересня заходом Рочестерської Округи і при співучасті 68 відділу СУА відбувся „Вечір Жіночого Пера", із виставкою творів жінок-письменниць. Запрошеною письменницею була Дарія Ярославська. Вечір відкрила голова Окружної Ради Марія Когутяк, вітаючи гостю - письменницю та присутніх. Доповідь про жіночу творчість, написану проф. Ярославою Томич (яка не змогла прибути), прочитала д-р Євгенія Єржаківська. Після доповіді передано слово Дарії Ярославській, яка й відчитала дві римовані дефініції „Україна" та „Поет" і два недруковані ще етюди „Прапор" і „Рибалка." Її нагороджено рясними оплесками. Голова 68 відділу СУА Ярослава Ґудзяк вручила письменниці квіти. Після вечора вітали Дарію Ярославську з чоловіком (і запрошених гостей) у своєму гостинному домі п-то Ґудзяки.

Н. А.

Інж. М. Ільків обраний на голову Відділу ТУІА в Ню Йорку

Ню Йорк (С. Н.) — В суботу 30-го вересня в приміщенні Українського Інституту в Ню Йорку відбулися Звичайні Загальні Збори місцевого Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки. Зборами провадила Президія в складі: інж. Б. Рак — голова та інж. В. Фриз й інж. В. Рудакевич — секретарі. З уступаючої Управи звітували інж. І. Заяць — голова, інж. М. Ільків — заст. голови й інж. В. Вальчук — касир. Уступаючій Управі одноголосно уділено абсолюторію. На внесок голови Номінаційної Комісії, інж. Є. Івашкова, вибрано нову Управу Відділу: інж. М. Ільків — голова, інж. Л. Пахолюк — 1-ий заст. голови, інж. В. Гнатківський 2-й заст. голови, інж. С. Небожинський — секретар, інж. Д. Дурбак — секретар для англомовної кореспонденції, інж. Ю. Фриз — секретар на конференцію, інж. В. Вальчук — касир, інж. В. Фриз — адміністратор, інж. К. Гаймур — організаційний референт, інж. А. Вовк — референт конференції, інж. Л. Калинич — імпрезовий референт, інж. З. Глов'як — редактор „Вісника". В склад Контрольної Комісії увійшли: інж. Іван Заяць, інж. Я. Городецький, інж. С. Процюк: до Товариського Суду інж. Євстахій Ярош, інж. П. Шох, інж. Р. Левицький. Номінаційну Комісію вибрано в слідуючому складі: інж. Є. Івашків — голова, інж. І. Мокрівський — заст. голови, інж. С. Косоноцький — член Комісії. Нова Управа намітила такий плян праці на наступний рік: 1. Конференції на професійні теми, 2. Видавання „Вісника", що буде інформувати про діяльність Відділу, 3. Відзначення 50-ліття проголошення Самостійности України, 4. Відзначення 20-ліття існування ТУІА, 5. Організування прогулянок до цікавіших індустріяльних об'єктів, як сталеварні, копальні вугілля і т.п.

Ділюся сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що 3-го вересня 1967 року в Редвуд Ситі, Каліфорнія, помер на удар серця у 65-му році життя, мій Найдорожчий МУЖ

бл. п. ПЕТРО ТИМОФІЄВИЧ КАЛИНОВИЧ

народжений в с. Радилівка на Полтавщині.

ПАРАСТАС і ПОХОРОН відправив парох Української Автокефальної Православної Церкви зі Сан Франсіско 6-го вересня 1967 р. в Редвуд Ситі. Похоронено Його в Пальо Альто, Каліфорнія на цвинтарі Alta Messa.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибита —
дружина — **ВІКТОРІЯ КАЛИНОВИЧ**

Ділимося сумною вісткою з Ріднею, Приятелями і Знайомими, що 16-го жовтня 1967 р. несподівано упокоїлася в Бозі на 72-му році життя наша Найдорожча **МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА**

бл. п.

ОЛЬГА ДЕКАЙЛО

вдова по покійнім професорові Іванові Декайлі, народжена в Микулинцях біля Тернополя.

ПАНАХИДИ за спокій Душі Покійної будуть відслужені в похоронному заведенні П. Яреми в днях 18 і 19 жовтня 1967 р. о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 20-го жовтня 1967 року о год. 9-ій ранку на цвинтар Cypress Hills, Jamaica, N.Y.

Горем прибиті:

син — **ІГОР з Дружиною і Дітьми**
брат — **ВОЛОДИМИР ЯРЕМА**
сестра — **АННА ХАДЖАН**

СПОРТ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб" Філядельфія — „Флаєрс", Балтимор, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 22-го жовтня 1967 р., о год. 2.30 по полудні на грищі Едисон при 29-ій і Клірфілд вулицях у Філядельфії.

УСК Ню Йорк — „Джуліяна", Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 22-го жовтня 1967, о год. 2.30 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій вулиці і 31-ій евню у Коледж Пойнті, Н. И.

„Тайґерс, Бостон — „Чорноморська Січ", Ню арк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 22-го жовтня 1967, о год. 2.30 по полудні на грищі Челсі Меморіял Стадіюну в Челсі, біля Бостону.

— о —

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР КЛК НЮ ЙОРК

Карпатський Лещетарський Клюб в Ню Йорку влаштовує у вівторок, 24-го жовтня, о год. 7.30 вечером у ресторані „Чехословак Праґа" при 73-ій вулиці та 1-ій евню в Ню Йорку Товариський Вечір з гутіркою при вечері. Цього вечора буде висвітлений фільм із лещетарських, тенисових і плавацьких першостей УСЦАК. На цей Товариський Вечір запрошені не лише члени, але і гості - симпатики КЛК.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 21-го ЖОВТНЯ 1967 р.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Триквартальні збори Т-ва Запор. Січ — 234 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі. — І. Іваник, секретар.

АМБРІДЖ, Па. Місячні збори В-ва св. Василя — 161 Відд. о год. 7-ій веч. в Клюбовім приміщенню. — П. Роновський, мол., рек. секр.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 245 Відд. о год. 7-ій веч. в залі Укр. Правосл. Церкви св. Тройці при 824 Adelin St. Проситься чл. прибути для вирішення важливих справ. М. Мартиненко, секр.

НЕДІЛЯ, 22-го ЖОВТНЯ 1967 р.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Місячні збори членів 370-го Відділу негайно після 1-ої Служби Божої, яка починається о годині 8:30 рано. Збірка вкладок від 8:30 до 9:30. Члени, які не заплатять вкладок, будуть суспендовані. — В. Гіна, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в кл. ч. 2 при церкв св. Димитрія. — Управа.

ІЗ БОЇВ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Вояки із Корпусу Морської Піхоти ЗДА обстрілюють з гармати позиції в'єтконгу поблизу Тієм Фовку в Південному В'єтнамі, підтримуючи операцію одного із з'єднань спеціяльних збройних сил.

ВЕСІЛЛЯ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. — Від літ Союзівка стала центром нашої молоді Америки й Канади, де вона пізнається, і де часто відбуває свої весілля.

Так було й 9 вересня, коли молода пара інж. Ігор Дякунчак з Торонта і мгр. Христя Барагура з Ню Йорку, пізнавшись на Союзівці, відбули тут же і своє весілля при участі понад 120 рідних і знайомих, в тому кількох канадійців і американців, університетських товаришів молодих, навіть була індійка в „сарі". З Карібського острова Санта Люшія прилетів інж. Володимир Кудрик, приятель молодого.

Після батьківського благословення вирушив весільний похід до каплиці, де о. Л. Гузар довершив шлюбного обряду та виголосив глибоко змістом проповідь. Апостола в українській мові прочитав мгр А. Горняткевич. Дружками були: Соня Сезесни, Ліда Лещук, Марта Штинда й Дарія Кульчицька; дружби: Євген Греськів і Олег Луців з Вінніпегу, Любомир Кудрик і Юрко Мусій з Торонта. Після „коктейл-парті" в їдальні Союзівки відбувся весільний бенкет, що ним проводив староста проф. Омелян Кушнір з Монтреалю, вуйко молодої. Після молитви, що її провів о. Л. Гузар, тостмайстер відчитав привіти й телеграми. Верховний Архиєпископ, Митрополит Кир Йосиф Кардинал Сліпий прислав своє благословення.

Під час бенкету виступило тріо: Лілея і Богданна Волянські (сопрано й альт) при супроводі гри на бандурі мгра А. Горняткевича, які виконали гарно кілька наших настроєвих пісень.

Усні привіти виголосили: від родини молодої пані Наталія Лозинська, проф. Роман Брикович, Євген Мельник, Іван Брикович, від Пластунів: пані С. Кульчицька й А. Копистянський. Від родини молодого говорив п. Євген Кохалик, дружба Л. Кудрик, вкінці промовляв староста проф. О. Кушнір.

Наскрізь оригінальну промову сказав батько молодої, редактор журналу „Веселка" — проф. В. Барагура, що її варт частинно подати. Промовець зацитував поему Б. І. Антонича — „Весілля":

> „Послухай: б'є весільний
> [бубон
> І клени клоняться, моя пави,
> В твоє волосся, моя люба,
> Заплівся місяць кучерявий.
>
> Чому пригасла скрипка
> [трохи,
> Чому тремтить твоя долоня?
> Ніч срібним сяйвом,
> [наче мохом,
> Обмотує підкови коням..."

„Хоч передчасно згаслий поет ніколи не був одружений, проте він мав свою концепцію, свою візію подружого життя, яку так поетично й одночасно так ясно виклав у своєму вірші. В його розумінні подружнє життя, це не тільки поверховні, зовнішні прояви, не тільки реалістичні, щоденні, матеріялістичні елементи, символізовані бубном, скрипкою і кленами, але воно має в собі глибші, внутрішні, удуховлені, ідеалістичні складники, сповнені романтики й сантименталізму. І без цих вартостей вищого порядку життя не мало б змісту, втратило б свій чар, принаду, красу, радість і ціну. Оці місячні промені, що вплелися в волося коханої, оці сизі тумани й опалеві мряки, що сріблияться в кінських підковах і окутують копита коней, які мчаться у життєвому возі, — це власне й елементи глибокого внутрішнього удухоовлення, ідеалізму й романтики. Їх передусім бажаю молодій парі, бо вони зроблять її щасливою!"

Молитвою закінчено бенкет. Після того відбулася в залі „Веселки" весільна забава з танцями при звуках оркестри „Амор", відомої зі свого українського репертуару й настроєвих пісень, що їх наспівував з чуттям п. Ігор Раковський. Переважала молодь, що почувається на Союзівці, як у себе дома. Крім кількох канадійських і американських гостей, та одної індійської пари, що говорили по англійськи, — вся наша молодь на весіллі розмовляла по українськи, що варт занотувати як відрадний факт.

Молодий — інж. Ігор Степан Дякунчак, син Катерини й пок. д-ра Юрія Дякунчака, кол. адвоката в Любачеві, закінчив університет у Вінніпегу, магістерський диплом з аеронавтики одержав у Монтреалі. Був пластуном, належав до українських студентських організацій, є членом УНС. Працює на великій летунській базі в Торонті.

Молода — Христина Марта Ірена Барагура, донька Марії з Кушнірів і ред. В. Барагури, закінчила „кум лявде" Барнард Коледж при Колюмбійському університеті, отримала нагороду від ОН за працю на тему з історії Східньої Европи, була головою Укр. Студ. Клюбу при Колюмбійському університеті в Ню Йорку, пластунка з Куреня „Перші Стежі", членка УНС разом з цілою родиною.

Молода пара віїхала на пошлюбну подорож до Европи, відвідає її столиці та в Римі особисто подякує Їх Блаженству Кардиналові Йосипові Сліпому за благословення.

Іван Дурбак

А. Газенбрукс, упівець-бельгієць...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

переслано в Карпати, де від жовтня 1943 р. почала діяти радіовисильня УПА „Афродита", на хвилі в 43 метри, якою керував сл. п. Ярослав Старух-Стяг. Під псевдом „Західній", А. Газенбрукс працював там редактором і спікером французько та англійськомовних передач. Радіопрограми з перервами тривали аж до березня 1945 р., коли енкаведисти закидали крівку гранатами. А. Газенбрукс врятувався, хоча був важко поранений: він твердив, що був у полоні в УПА, а не в лавах УПА. Від 1945 р. до листопада 1953 р., вже по смерті Сталіна, бельгієць-упівець карався по совєтських сибірських кацетах, аж повернувсь з іншими 11-тьма бельгійськими полоненими на Батьківщину, коли нове московське „колективне керівництво" почало „мирну офензиву" та політику співіснування. Понад 13 років чекали свого сина, мужа й батька родина Альберта Газенбрукса, про що повідомляли „Ля Лібр Бельжік", „Суар" та ін. газети, розповідаючи про незвичайний життьовий шлях вояка Української Повстанської Армії. „Україна заслуговує на те, щоб для неї жити, працювати і боротись", — сказав Альберт Газенбрукс, виступаючи в Торонті. Він виступить з промовою поанглійськи і по-українськи у Ню Йорку, на бенкеті з нагоди 25-річчя створення УПА.

Крім нього, на Бенкеті УПА промовлятимуть: полковник американської Армії Алмонд Фішер, відзначений найвищою медалею Конгресу, генерал-майор П. Вайт, а від українців — голова ЦК АБН і віцепрезидент Европейської Ради Свободи п. Ярослав Стецько.

У мистецькій частині виступатиме відомий співак-бандурист із Англії Володимир Луців.

Бенкет на відзначення Срібного Ювілею УПА відбудеться 21 жовтня, о 7-ій год. вечора в готелі „Комодор", 42 вул. і Лексінґтон евеню.

Посмертні згадки

СТЕФАН КОСТІВ, довголітній член і контролер Т-ва Клюб Поступовий — 70-ий Відд. в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 18-го жовтня 1967 року. Парастас у п'ятницю, 20 жовтня ц. р. о год. 7:30 веч. в пох. заведенні І. Ковальчика в Джерзі Сіті, Н. Дж. Похорон в суботу, 21-го жовтня 1967 р. год. 9:30 рано в каплиці, а відтак на цвинтар Holy Cross, N. Arlington, N.J.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Костик, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5890. „Ти вип'єш його!"

„Я певний, що Нібоко пробував отруїти вашого сина — він знає, що мій друг не буде за це відповідати", — пояснив Тарзан.

„Ні! — заперечив знахур. — Я лише хотів дати лікувального напою".

„Гаразд, — сказав спокійно Тарзан. — Якщо течиво в цій тикві нешкідливе... ти вип'єш його!"